

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2201/2003

2003 m. lapkričio 27 d.

dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 61 straipsnio c punktą ir 67 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Europos bendrija yra iškelusi sau tikslą sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas. Šiuo tikslu Bendrija, be kita ko, turi patvirtinti teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose priemones, būtinas, kad vidaus rinka tinkamai veiktų.
- (2) Europos Sąjungos Vadovų Taryba Tamperėje patvirtino teismo sprendimų savitarpio pripažinimo principą kaip kartinį akmenį kuriant tikrą teisminę erdvę, o lankymo teises nustatė kaip prioritetą.
- (3) Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1347/2000 ⁽⁴⁾ nustato jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis abiejų sutuoktinių vaikams, priimtų nagrinėjant santuokos bylas, pripažinimo bei vykdymo taisykles. Šio reglamento turinys iš esmės buvo perimtas iš 1998 m. gegužės 28 d. konvencijos ta pačia tema ⁽⁵⁾.
- (4) 2000 m. liepos 3 d. Prancūzija pateikė iniciatyvą dėl Tarybos reglamento dėl teismo sprendimų dėl bendravimo su vaikais teisių savitarpio vykdymo ⁽⁶⁾.
- (5) Siekiant užtikrinti lygybę visiems vaikams, šis reglamentas taikomas visiems sprendimas dėl tėvų pareigų, įskaitant vaiko apsaugos priemones, neatsižvelgiant į ryšį su santuokos byla.

⁽¹⁾ OL C 203 E, 2002 8 27, p. 155.

⁽²⁾ 2002 m. rugsėjo 20 d. pateikta nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*).

⁽³⁾ OL C 61, 2003 3 14, p. 76.

⁽⁴⁾ OL L 160, 2000 6 30, p. 19.

⁽⁵⁾ Priimdama Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, Taryba atkreipė dėmesį į profesoriaus Alegria Borrás parengtą paaiškinamąjį pranešimą apie tą konvenciją (OL C 221, 1998 7 16, p. 27).

⁽⁶⁾ OL C 234, 2000 8 15, p. 7.

- (6) Kadangi tėvų pareigų taisyklių taikymas dažnai iškyla santuokos bylų kontekste, tikslingiau turėti vieną bendrą teisinį dokumentą santuokos nutraukimo ir tėvų pareigų byloms.
- (7) Šio reglamento taikymo sritis apima civilines bylas, koks bebūtų teismas.
- (8) Kalbant apie teismo sprendimus dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik santuokos ryšių nutraukimui ir neturėtų liesti tokių klausimų, kaip santuokos nutraukimo pagrindai, santuokos turtinės pasekmės, ar kitų papildomų priemonių.
- (9) Kalbant apie vaikui priklausantį turtą, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik vaiko apsaugos priemonėms, t. y. i) asmens ar institucijos, atsakingų už vaikui priklausantį turtą, skyrimui ir funkcijoms, vaiko atstovavimui arba pagalbai jam, ir ii) vaikui priklausančio turto administravimui, išsaugojimui ar perleidimui. Šiame kontekste šis reglamentas turėtų būti, pavyzdžiui, taikomas tais atvejais, kai tėvai ginčijasi dėl vaikui priklausančio turto administravimo. Priemonės dėl vaikui priklausančio turto, kurios yra nesusijusios su vaiko apsauga, turėtų ir toliau reglamentuoti 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo ⁽⁷⁾.
- (10) Šis reglamentas nėra skirtas taikyti su socialiniu draudimu susijusiems reikalams, bendro pobūdžio viešosioms priemonėms švietimo ar sveikatos srityje arba sprendimams dėl prieglobsčio teisės ir imigracijos. Be to, jis netaikomas tėvystės nustatymui, kadangi tai yra skirtingas dalykas nuo tėvų pareigų priskyrimo, taip pat kitiems klausimams, susijusiems su asmenų statusu. Dar jis netaikomas priemonėms, kurių imamasi dėl vaikų padarytų nusikaltimų.
- (11) Išlaikymo pareigos neįeina šio reglamento taikymo sritį, nes joms jau taikomas Tarybos reglamentas Nr. 44/2001. Teismai, turintys jurisdikciją pagal šį reglamentą, paprastai turės jurisdikciją priimti sprendimus dėl išlaikymo pareigų taikydami Tarybos reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 2 dalį.
- (12) Jurisdikcijos pagrindai, susiję su tėvų pareigomis, nustatyti šiame reglamente, yra suformuluoti kuo labiausiai atsižvelgiant į vaiko interesus, ypač į artumo kriterijų. Tai reiškia, kad jurisdikcija turėtų pirmiausiai priklausyti vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos valstybei narei, išskyrus tam tikrus vaiko gyvenamosios vietos pakeitimo atvejus arba pagal tėvų pareigų turėtojų susitarimą.
- (13) Vaiko labai šis reglamentas išimties tvarka ir tam tikromis sąlygomis leidžia jurisdikciją turinčiam teismui perduoti bylą kitos valstybės narės teismui, jei šis teismas yra geresnėje vietoje bylai nagrinėti. Tačiau šiuo atveju antrasis teismas neturėtų perduoti bylos trečiam teismui.
- (14) Šis reglamentas turėtų veikti nepažeidžiant viešosios tarptautinės teisės dėl diplomatinių imunitetų taikymo. Tais atvejais, kai jurisdikcija pagal šį reglamentą negalima naudotis dėl diplomatinio imuniteto pagal tarptautinę teisę buvimo, jurisdikcija turėtų būti naudojama pagal valstybės narės, kurioje atitinkamas asmuo tokio imuniteto neturi, nacionalinę teisę.

⁽⁷⁾ OL L 12, 2001 1 16, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1496/2002 (OL L 225, 2002 8 22, p. 13).

- (15) 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1348/2000 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse ⁽⁸⁾ turėtų būti taikomas dokumentų įteikimui bylose, iškeliose pagal šį reglamentą.
- (16) Šis reglamentas neturėtų valstybės narės teismams užkirsti kelio neatidėliotinais atvejais imtis laikinų priemonių, įskaitant apsaugos priemones, dėl asmenų ar turto toje valstybėje.
- (17) Vaiko neteisėto išvežimo ar negražinimo atvejais, vaiko gražinimas turėtų būti užtikrinamas nedelsiant ir šiuo tikslu turėtų ir toliau būti taikoma 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencija, papildoma šio reglamento, ypač 11 straipsnio, nuostatomis. Valstybės narės, į kurią arba kurioje vaikas buvo neteisėtai išvežtas ar negražintas, teismai turėtų galėti pasipriešinti jo gražinimui konkrečiais tinkamai pateisinamais atvejais. Tačiau toks sprendimas galėtų būti pakeičiamas paskesniu vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos iki neteisėto išvežimo ar negražinimo valstybės narės teismo sprendimu. Jei tas sprendimas numatytų vaiko gražinimą, gražinimas turėtų įvykti be jokios specialios procedūros, reikalaujamos tam sprendimui pripažinti ir vykdyti valstybėje narėje, į kurią arba kurioje vaikas buvo neteisėtai išvežtas ar negražintas.
- (18) Tais atvejais, kai teismas nusprendžia negražinti vaiko remdamasis 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsniu, jis turėtų informuoti jurisdikciją turintį teismą ar centrinę instituciją valstybėje narėje, kurioje vaikas turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą iki neteisėto išvežimo ar negražinimo. Jei teismas pastarojoje valstybėje narėje neperėmė savo žinion, šis teismas ar centrinė institucija turėtų apie tai pranešti šalims. Ši pareiga neturėtų neleisti centrinei institucijai taip pat pranešti atitinkamoms valdžios institucijoms pagal nacionalinę teisę.
- (19) Vaiko išklausymas vaidina svarbų vaidmenį taikant šį reglamentą, nors šis teisinis dokumentas nėra skirtas keisti taikomas nacionalines procedūras.
- (20) Vaiko išklausymas kitoje valstybėje narėje gali vykti taikant priemones, nustatytas 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose ⁽⁹⁾.
- (21) Valstybėje narėje atliekamas teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas turėtų būti grindžiamas abipusiu pasitikėjimu, o nepripažinimo pagrindai turėtų būti minimalūs.
- (22) Autentiški dokumentai ir šalių susitarimai, kurie yra vykdytini vienoje valstybėje narėje turėtų būti laikomi lygiaverčiais „teismo sprendimams“ taikant pripažinimo ir vykdymo taisykles.
- (23) Europos Sąjungos Vadovų Taryba Tamperėje savo išvadose (34 punktas) teigė, kad teismo sprendimai bylinėjimosi šeimos klausimais srityje turėtų būti „savaime pripažįstami visoje Sąjungoje be jokių tarpinių procesinių veiksmų ar vykdymo atsisakymo sąlygų“. Dėl to teismo sprendimai dėl bendravimo teisių ir teismo sprendimai dėl gražinimo, patvirtinti kilmės valstybėje narėje pagal šio reglamento nuostatas, turėtų būti pripažįstami ir vykdomi visose kitose valstybėse narėse nereikalaujant jokių papildomų procedūrų. Tokių teismo sprendimo vykdymo tvarką ir toliau turėtų reglamentuoti nacionalinė teisė.
- (24) Pažymėjimas, išduodamas teismo sprendimo vykdymui palengvinti, turėtų būti neapskundžiamas apeliacine tvarka. Jis turėtų būti ištaisomas tik tais atvejais, jei padaryta esminė klaida, t. y. tais atvejais, kai jis neteisėtai atspindi teismo sprendimą.

⁽⁸⁾ OL L 160, 2000 6 30, p. 37.

⁽⁹⁾ OL L 174, 2001 6 27, p. 1.

- (25) Centrinės institucijos turėtų bendradarbiauti apskritai ir konkrečiais atvejais, įskaitant tikslus siekti draugiškai spręsti šeimos ginčus, su tėvų pareigomis susijusiose bylose. Šiuo tikslu centrinės institucijos dalyvauja Europos teisminiame tinkle civilinėse ir komercinėse bylose, sukurtame 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimu 2001/470/EB, sukuriančiu Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose ⁽¹⁰⁾.
- (26) Komisija turėtų viešai skelbti ir atnaujinti valstybių narių praneštų teismų ir žalos atlyginimo procedūrų sąrašus.
- (27) Priemonės, reikalingos šiam reglamentui įgyvendinti, turėtų būti priimamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹¹⁾.
- (28) Šis reglamentas pakeičia Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, kuris yra dėl to panaikinamas.
- (29) Kad šis reglamentas tinkamai funkcionuotų, Komisija turėtų peržiūrėti jo taikymą ir siūlyti jos nuomone būtinus pakeitimus.
- (30) Pagal prie Europos Sąjungos ir Europos bendrijos steigimo sutarčių pridedamo Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 3 straipsnį Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė apie savo norą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą.
- (31) Pagal prie Europos Sąjungos ir Europos Bendrijos steigimo sutarčių pridedamo Protokolo dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą, dėl to neprivalo jo laikytis, ir jis neturi būti jai taikomas.
- (32) Kadangi valstybės narės negali pakankamai pasiekti šio reglamento tikslų ir dėl to jie geriau gali būti pasiekti Bendrijos lygmeniu, Bendrija gali priimti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šis reglamentas netaikomas daugiau negu reikia šiems tikslams pasiekti.
- (33) Šis reglamentas pripažįsta Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos principus ir jų laikosi. Visų pirma juo siekiama užtikrinti pagarbą pagrindinėms vaiko teisėms, išdėstytoms Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas bet kokio pobūdžio teismo civilinėms byloms, susijusioms su:
 - a) su santuokos nutraukimu, gyvenimu skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimu negaliojančia;
 - b) tėvų pareigų skyrimu, naudojimosi jomis, perdavimu, apribojimu ar atėmimu.

⁽¹⁰⁾ OL L 174, 2001 6 27, p. 25.

⁽¹¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2. Šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos bylos konkrečiai gali būti susijusios su:
 - a) globos teisėmis ir bendravimo teisėmis;
 - b) globos, rūpybos ir panašiomis institucijomis;
 - c) asmens ar institucijos, atsakingos už vaiko asmenį ar turtą, skyrimu ir funkcijomis, atstovavimu vaikui;
 - d) vaiko paskyrimu į šeimą (šeimyną) ar globos instituciją;
 - e) vaiko apsaugos priemonėmis, susijusiomis su vaiko turto administravimu, išsaugojimu ar perleidimu.
3. Šis reglamentas netaikomas:
 - a) tėvystės (motinystės) nustatymui ar nuginkijimui;
 - b) sprendimams dėl įvaikinimo, pasirengimo įvaikinimui priemonėms arba įvaikinimo panaikinimui ar atšaukimui;
 - c) vardo ir pavardės vaikui suteikimui;
 - d) nepilnamečio emancipavimui;
 - e) išlaikymo pareigoms;
 - f) turto patikėjimo sutartims ar paveldėjimui;
 - g) priemonėms, kurių imamasi dėl vaikų padarytų baudžiamosios teisės pažeidimų.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame reglamente:

1. „teismas“ apima visas valstybių narių institucijas, turinčias jurisdikciją bylose, patenkančiose į šio reglamento taikymo sritį pagal 1 straipsnį;
2. „teisėjas“ – tai teisėjas arba teisėjo įgaliojimams prilyginamus įgaliojimus turintis pareigūnas bylose, patenkančiose į reglamento taikymo sritį;
3. „valstybė narė“ apima visas valstybes nares, išskyrus Daniją;
4. „teismo sprendimas“ – tai valstybės narės teismo paskelbtas sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia ir teismo sprendimas, susijęs su tėvų pareigomis, nesvarbu, kaip tas sprendimas vadinamas, įskaitant potvarkį, įsakymą ar nutarimą.
5. „kilmės valstybė narė“ – valstybė narė, kurioje buvo priimtas vykdytinas teismo sprendimas;
6. „vykdymo valstybė narė“ – valstybė narė, kurioje prašoma vykdyti teismo sprendimą;
7. „tėvų pareigos“ – visos teisės ir pareigos, susijusios su vaiko asmeniu ar turtu, suteikiamos fiziniam ar juridiniam asmeniui teismo sprendimu, įstatymų nustatyta tvarka ar juridinę galią turinčiu susitarimu;
8. „tėvų pareigų turėtojas“ – kiekvienas asmuo, turintis tėvų pareigas vaikui;
9. „globos teisės“ apima teises ir pareigas, susijusias su vaiko priežiūra, ypač teisę nustatyti vaiko gyvenamąją vietą;

10. „bendravimo teisės“ apima visų pirma teisę ribotam laikui nuvežti vaiką kitur negu yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta;
11. „neteisėtas išvežimas ar negražinimas“ – tai vaiko išvežimas ar negražinimas tais atvejais, kai:
- a) tuo pažeidžiamos globos teisės, įgytos teismo sprendimu, įstatymų nustatyta tvarka ar juridinę galią turinčiu susitarimu pagal valstybės narės, kurioje yra vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta iki išvežimo ar negražinimo;
 - ir
 - b) jei išvežimo ar negražinimo metu globos teisėmis buvo faktiškai naudojamosi drauge ar jų su niekuo nesidalijant arba jomis taip būtų naudojamosi išvežimui ar negražinimui. Laikoma, kad globa yra įgyvendinama kartu, kai pagal teismo sprendimą ar įstatymų nustatyta tvarka vienas tėvų teisių turėtojas negali spręsti dėl vaiko gyvenamosios vietos be kito tėvų pareigų turėtojo sutikimo.

II SKYRIUS

JURISDIKCIJA

1 SKIRSNIS

Santuokos nutraukimas, gyvenimas skyrium (separacija) ir santuokos pripažinimas negaliojančia

3 straipsnis

Bendroji jurisdikcija

1. Bylose, susijusiose su santuokos nutraukimu, gyvenimu skyrium (separacija) ir santuokos pripažinimu negaliojančia, jurisdikciją turi teismai, esantys toje valstybėje narėje:
- a) kurios teritorijoje:
 - yra sutuoktinių nuolatinė gyvenamoji vieta, arba
 - buvo sutuoktinių paskiausia nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu vienas iš sutuoktinių joje tebegyvena, arba
 - yra atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta, arba
 - yra vieno iš sutuoktinių nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu buvo paduotas bendras pareiškimas, arba
 - yra pareiškėjo nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu jis arba ji ten gyveno ne trumpiau kaip metus iki pareiškimo padavimo, arba
 - yra pareiškėjo nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu jis arba ji ten gyveno ne trumpiau kaip šešis mėnesius iki pareiškimo padavimo ir yra atitinkamos valstybės narės pilietis arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę ir Airiją, jeigu joje yra pareiškėjo nuolatinė gyvenamoji vieta;
 - b) kurios pilietybę turi abu sutuoktiniai arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę ir Airiją, kurioje yra abiejų sutuoktinių nuolatinė gyvenamoji vieta.

2. Šiame reglamente „nuolatinė gyvenamoji vieta“ turi tokią pat reikšmę kaip Jungtinės Karalystės ir Airijos teisinėse sistemose.

4 straipsnis

Priešpriešinis reikalavimas

Teismas, kuriame pagal 3 straipsnį byla nagrinėjama, taip pat turi jurisdikciją tikrinti priešpriešinį reikalavimą, jeigu pastarasis patenka į šio reglamento taikymo sritį.

5 straipsnis

Gyvenimo skyrium (separacija) pakeitimas santuokos nutraukimu

Nepažeisdamas 3 straipsnio, valstybės narės teismas, kuris priėmė sprendimą dėl gyvenimo skyrium, taip pat turi jurisdikciją tokį sprendimą pakeisti santuokos nutraukimu, jeigu tai numato tos valstybės narės teisė.

6 straipsnis

Išimtinis jurisdikcijos pobūdis pagal 3, 4 ir 5 straipsnius

Sutuoktinis:

- a) kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybės narės teritorijoje arba
 - b) kuris yra valstybės narės pilietis arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę ir Airiją, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra vienos iš pastarųjų valstybių narių teritorijoje,
- gali būti paduotas į teismą kitoje valstybėje narėje tik 3, 4 ir 5 straipsniuose nustatyta tvarka.

7 straipsnis

Kita jurisdikcija

1. Jeigu joks valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 3, 4 ir 5 straipsnius, kiekvienoje valstybėje narėje jurisdikcija nustatoma pagal jos teisę.
2. Atsakovo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitur nei valstybėje narėje ir kuris nėra jos pilietis, arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę ir Airiją, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitur nei vienos iš pastarųjų valstybių narių teritorijoje, atžvilgiu bet kuris valstybės narės pilietis, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje, gali laikytis toje valstybėje jos piliečiams galiojančių jurisdikcijos normų.

2 SKIRSNIS

Tėvų pareigos

8 straipsnis

Bendroji jurisdikcija

1. Valstybės narės teismai turi jurisdikciją bylose, susijusiose su tėvų pareigomis vaikui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta tuo metu, kai byla patenka jų žinion, yra toje valstybėje narėje.
2. Šio straipsnio 1 daliai taikomos 9, 10 ir 12 straipsnių nuostatos.

9 straipsnis

Nenutrūkstama vaiko buvusios nuolatinės gyvenamosios vietos jurisdikcija

1. Tais atvejais, kai vaikas teisėtai persikelia iš vienos valstybės narės į kitą ir įgyja ten naują nuolatinę gyvenamąją vietą, vaiko buvusios nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės teismai tris mėnesius nuo persikėlimo išlaiko jurisdikciją, kad pakeistų sprendimą dėl bendravimo teisių, priimtą toje valstybėje narėje iki vaiko persikėlimo, jeigu bendravimo teisių turėtojo pagal tą teismo sprendimą dėl bendravimo teisių nuolatinė gyvenamoji vieta ir toliau išlieka vaiko buvusios nuolatinės gyvenamosios vietos valstybėje narėje.
2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jei šio straipsnio 1 dalyje bendravimo teisių turėtojas pripažino vaiko naujos nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės teismų jurisdikciją dalyvaudamas teismų procesuose neginčijant jų jurisdikcijos.

10 straipsnis

Jurisdikcija vaikų grobimo atvejais

Vaiką neteisėtai išvežus ar negražinus, valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negražinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, teismai išlaiko savo jurisdikciją iki tol, kol vaikas įgyja nuolatinę gyvenamąją vietą kitoje valstybėje narėje ir:

- a) išvežimui ar negražinimui tylėjimu pritaria kiekvienas globos teises turintis asmuo, institucija ar kita organizacija;
- arba
- b) vaikas toje kitoje valstybėje narėje pragyvena bent vienerius metus nuo to, kai globos teises turintis asmuo, institucija ar kita organizacija sužinojo arba turėjo sužinoti apie vaiko buvimo vietą, ir vaikas susigyvena su nauja aplinka, ir įvykdoma bent viena iš sąlygų:
 - i) per vienerius metus nuo to, kai globos teises turintis asmuo, institucija ar kita organizacija sužinojo arba turėjo sužinoti apie vaiko buvimo vietą, valstybės narės, kurioje vaikas buvo išvežtas ar yra laikomas, kompetentingoms valdžios institucijoms nebuvo pateiktas prašymas jį gražinti;
 - ii) globos teisių turėtojo prašymas gražinti buvo atsiimtas ir per i papunktyje nustatytą laikotarpį nebuvo pateiktas naujas prašymas;
 - iii) byla valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negražinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, teisme buvo užbaigta pagal 11 straipsnio 7 dalį;
 - iv) valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negražinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, teismai priėmė sprendimą dėl globos, nereikalaujantį vaiką gražinti.

11 straipsnis

Vaiko gražinimas

1. Tais atvejais, kai globos teises turintis asmuo, institucija ar kita organizacija prašo valstybės narės teismą priimti sprendimą remiantis 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencija dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų (toliau – 1980 m. Hagos konvencija), sugražinti neteisėtai išvežtą ar kitoje nei jis nuolat gyvena valstybėje narėje laikomą vaiką, taikomos šio straipsnio 2–8 dalys.

2. Taikant 1980 m. Hagos konvencijos 12 ir 13 straipsnius, užtikrinama, kad proceso metu vaikui būtų suteikta galimybė būti išklaustam, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jo amžiaus ar brandumo laipsnio.

3. Teismas, kuriam pateikiamas pareiškimas dėl vaiko grąžinimo pagal šio straipsnio 1 dalį, skubiai išnagrinėja tą pareiškimą taikydamas skubiausias procedūras, kurias leidžia nacionalinė teisė.

Nepažeisdamas pirmos pastraipos, teismas ne vėliau kaip per šešias savaites nuo pareiškimo pateikimo, išskyrus atvejus, kai išimtinės aplinkybės neleidžia to daryti, priima sprendimą.

4. Teismas negali atsisakyti grąžinti vaiką remdamasi Hagos konvencijos 13b straipsniu, jei nustatoma, kad imtasi priemonių užtikrinti vaiko apsaugą jį sugražinus.

5. Teismas negali atsisakyti grąžinti vaiką, jei asmeniui, kuris prašė sugražinti vaiką, nebuvo suteikta galimybė būti išklaustam.

6. Jei teismas priėmė nutartį dėl vaiko negražinimo pagal Hagos konvencijos 13 straipsnį, tas teismas turi tiesiogiai arba per savo centrinę instituciją perduoti teismo įsakymo dėl negražinimo ir atitinkamų dokumentų, visų pirma teismo posėdžio protokolo, kopiją valstybės narės, kurioje tas vaikas iki neteisėto išvežimo ar negražinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, jurisdikciją turinčiam teismui arba centrinei institucijai, kaip nustatyta pagal nacionalinę teisę.

7. Jei viena iš šalių į valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negražinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, teismus dar nesikreipė, šio straipsnio 6 dalyje minėtą informaciją gavęs teismas ar centrinė institucija turi pranešti šalims ir pakviesti jas pagal nacionalinę teisę per tris mėnesius nuo pranešimo teikti teismui teikimus, kad teismas galėtų apsprastyti vaiko globos klausimą.

Nepažeisdamas šiame reglamente pateikiamų jurisdikcijos taisyklių, teismas užbaigia bylą, jei per tą laikotarpį negauna jokių teikimų.

8. Nepaisant sprendimo dėl negražinimo pagal 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsnį, bet kuris vėlesnis vaiką grąžinti reikalaujantis sprendimas, kurį priėmė pagal šį reglamentą jurisdikciją turintis teismas, siekiant užtikrinti vaiko grąžinimą yra vykdomas pagal III skyriaus 4 skirsnį.

12 straipsnis

Jurisdikcijos prorogacija

1. Valstybės narės teismai, kuriems pagal 3 straipsnį yra suteikta jurisdikcija nagrinėti pareiškimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) arba santuokos pripažinimo negaliojančia, turi jurisdikciją bet kurioje byloje dėl su tėvų pareigų, susijusioje su tuo pareiškimu, jeigu:

a) bent vienas iš sutuoktinių turi tėvų pareigas vaikui;

ir

- b) tokiai teismų jurisdikcijai, teismui priėmus bylą savo žinion, aiškiai išreikštu ar kitokiu nedviprasmišku būdu pritarė abu sutuoktiniai ir tėvų pareigų turėtojai, ir ji labiausiai atitinka vaiko interesus.
2. Pagal šio straipsnio 1 dalį suteikta jurisdikcija baigiasi, kai tik:
- a) teismo sprendimas priimti arba atmesti pareiškimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia tapo galutinis;
 - b) tais atvejais, kai byla dėl tėvų pareigų nagrinėjama dieną, nurodytą a punkte, teismo sprendimas šiose bylose tapo galutinis; arba
 - c) šios dalies a ir b punktuose nurodytos bylos užbaigiamos dėl kitos priežasties.
3. Valstybės narės teismai taip pat turi jurisdikciją tėvų pareigoms kitose bylose, nei nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, jeigu:
- a) vaikas turi esminį ryšį su ta valstybe nare, pavyzdžiui, dėl to, kad vienas iš tėvų pareigų turėtojų toje valstybėje narėje turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba kad vaikas yra tos valstybės narės pilietis;
- arba
- b) teismų jurisdikcijai, teismui priėmus bylą savo žinion, aiškiai išreikštu ar kitokiu nedviprasmišku būdu pritarė visos bylos šalys, ir ji labiausiai atitinka vaiko interesus.
4. Jei vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra trečiosios valstybės, kuri nėra 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencijos dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo bylose dėl tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių, teritorijoje, jurisdikcija pagal šį straipsnį turi labiausiai atitikti vaiko interesus, jei toje trečiojoje valstybėje nagrinėti byla pasirodo neįmanoma.

13 straipsnis

Vaiko buvimo vieta grindžiama jurisdikcija

1. Jei vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta negali būti nustatyta ir jurisdikcija negali būti nustatyta remiantis 12 straipsniu, jurisdikciją turi valstybės narės, kurioje yra vaikas, teismai.
2. Šio straipsnio 1 dalis taip pat taikoma pabėgėlių vaikams arba tarptautiniu mastu dėl neramumų jų šalyje perkeltiems vaikams.

14 straipsnis

Kita jurisdikcija

Jei joks valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 8–13 straipsnius, kiekvienoje valstybėje narėje jurisdikcija nustatoma pagal jos teisę.

15 straipsnis

Perdavimas teismui, geriau tinkančiam nagrinėti bylą

1. Išimties tvarka valstybės narės teismai, turintys jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, manydami, kad kuris nors kitos valstybės narės, su kuria vaiką sieja konkretus ryšys, teismas būtų

tinkamesnis nagrinėti bylą ar kurią nors konkrečią jos dalį, ir jei tai labiausiai atitinka vaiko interesus, gali:

a) sustabdyti atitinkamą bylą arba jos dalį ir paraginti šalis pateikti pareiškimą tos kitos valstybės narės teismui pagal šio straipsnio 4 dalį; arba

b) prašyti kitos valstybės narės teismą prisiimti jurisdikciją pagal šio straipsnio 5 dalį.

2. Šio straipsnio 1 dalis taikoma:

a) šalies prašymu, arba

b) paties teismo iniciatyva, arba

c) kitos valstybės narės, su kuria vaiką sieja konkretus ryšys, teismo prašymu pagal šio straipsnio 3 dalį.

Perdavimui paties teismo iniciatyva ar kitos valstybės narės teismo prašymu turi pritarti bent viena šalis.

3. Vaikas laikomas turinčiu konkretų ryšį su valstybe nare, kaip minėta šio straipsnio 1 dalyje, jei ta valstybė narė:

a) iškėlus bylą šio straipsnio 1 dalyje minėtame teisme, tapo vaiko nuolatine gyvenamąja vieta; arba

b) yra buvusi vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta; arba

c) yra vaiko pilietybės vieta; arba

d) tėvų pareigų turėtojų nuolatinė gyvenamoji vieta; arba

e) vieta, kurioje yra vaikui priklausantis turtas, ir byla yra susijusi su vaiko apsaugos priemonėmis, susijusiomis su šio turto administravimu, išsaugojimu ar perleidimu.

4. Valstybės narės teismai, turintys jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, nustato terminą, per kurį tos kitos valstybės narės teismas perima bylą savo žinion pagal šio straipsnio 1 dalį.

Jei teismai per tą laiką neperima bylos, teismas, kuriame buvo iškelta byla, toliau naudojami jurisdikcija pagal 8–14 straipsnius.

5. Tos kitos valstybės narės teismai tais atvejais, kai dėl konkrečių bylos aplinkybių tai labiausiai atitinka vaiko interesus, per šešias savaites nuo bylos iškėlimo juose pagal šio straipsnio 1 dalies a arba b punktą priima jurisdikciją. Šiuo atveju teismas, kuriame pirmiausia buvo iškelta byla, atsisako jurisdikcijos. Priešingu atveju teismas, kuriame pirmiausia buvo iškelta byla, toliau naudojami jurisdikcija pagal 8–14 straipsnius.

6. Šio straipsnio tikslais teismai bendradarbiauja arba tiesiogiai, arba per centrinės institucijas, paskirtas pagal 53 straipsnį.

3 SKIRSNIS

Bendrosios nuostatos

16 straipsnis

Bylos iškėlimas teisme

1. Byla teisme laikoma iškelta tada:

a) kai teismui pateikiamas atitinkamas bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas, tačiau tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas ėmėsi nustatytų priemonių, kad minėtas dokumentas būtų įteiktas atsakovui;

arba

b) jeigu minėtas dokumentas turi būti įteiktas prieš pateikiant jį teismui, kai jį gauna už įteikimą atsakinga institucija, tačiau tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas ėmėsi nustatytų priemonių, kad minėtas dokumentas būtų pateiktas teismui.

17 straipsnis

Jurisdikcijos tikrinimas

Jeigu valstybės narės teisme iškeliama byla, kurią nagrinėti pagal šį reglamentą jurisdikciją turi ne jis, o kitos valstybės narės teismas, pirmiau nurodytas teismas savo iniciatyva pareiškia, kad jurisdikcijos neturi.

18 straipsnis

Priimtino tikrinimas

1. Jeigu atsakovas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje, nei ta valstybė narė, kurioje buvo pateiktas ieškinys, neatvyksta į teismą, jurisdikciją turintis teismas bylą sustabdo, kol nustatoma, ar atsakovas bylos iškėlimo ar lygiavertį dokumentą galėjo gauti laiku, kad turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, arba kad šiuo tikslu buvo imtasi visų būtinų priemonių.

2. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1348/2000 19 straipsnis taikomas vietoj šio straipsnio 1 dalies nuostatų, jeigu bylos iškėlimo ar lygiavertį dokumentą reikia išsiųsti iš vienos valstybės narės į kitą, kaip nurodoma minėtame reglamente.

3. Kai Tarybos reglamento (EB) Nr. 1384/2000 nuostatos netaikomos, taikomas 1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje 15 straipsnis, jeigu pagal šią konvenciją bylos iškėlimo ar lygiavertį dokumentą reikėjo išsiųsti į užsienį.

19 straipsnis

***Lis pendens* ir su jomis susiję ieškiniai**

1. Jeigu tarp tų pačių šalių skirtingų valstybių narių teismuose iškeliomos bylos dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia, teismas, kuriame buvo vėliau iškelta byla, savo iniciatyva sustabdo nagrinėjimo procesą, kol nustatoma pirmojo teismo jurisdikcija.

2. Jeigu skirtingų valstybių narių teismuose iškeliomos bylos dėl tėvų pareigų to paties vaiko atžvilgiu ir tuo pačiu ieškinio pagrindu, teismas, kuriame buvo vėliau iškelta byla, savo iniciatyva sustabdo nagrinėjimo procesą, kol nustatoma pirmojo teismo jurisdikcija.

3. Jeigu nustatoma pirmojo teismo jurisdikcija, teismas, kuriame buvo vėliau iškelta byla, atsisako jurisdikcijos pirmojo teismo naudai.

Tokiu atveju šalis, kuri kreipėsi į teismą, kuriame buvo vėliau iškelta byla, gali tą ieškinį pateikti pirmajam teismui.

20 straipsnis

Laikinos, įskaitant apsaugines, priemonės

1. Neatidėliotinais atvejais šio reglamento nuostatos neužkerta kelio valstybės narės teismams toje valstybėje esantiems asmenims ar turtui taikyti laikinas, įskaitant apsaugines, priemones, kurios gali būti numatytos tos valstybės narės teisėje, netgi jei pagal šį reglamentą kitos valstybės narės teismas turi jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės netaikomos, kai valstybės narės teismas, turintis jurisdikciją pagal šį reglamentą nagrinėti bylą iš esmės, jau yra ėmęsis priemonių, kurias jis laiko tinkamomis.

III SKYRIUS

PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

1 SKIRSNIS

Pripažinimas

21 straipsnis

Teismo sprendimo pripažinimas

1. Valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas pripažįstamas kitose valstybėse narėse netaikant jokių specialių procedūrų.
2. Visų pirma ir nepažeidžiant šio straipsnio 3 dalies, jokia speciali procedūra netaikoma atnaujinant valstybės narės civilinio statuso dokumentus remiantis teismo sprendimu dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia, priimtu kitoje valstybėje narėje, ir kuris negali būti apskųstas apeliacine tvarka pagal tos valstybės narės teisę.
3. Nepažeisdama šio skyriaus 4 skirsnio, bet kuri suinteresuota šalis gali šio skyriaus 2 skirsnyje nustatyta tvarka paduoti prašymą dėl teismo sprendimo pripažinimo ar nepripažinimo.

Teismo, įtraukto į sąrašą, kuri kiekviena valstybė narė praneša Komisijai pagal 68 straipsnį, vietinė jurisdikcija nustatoma pagal valstybės narės, kurioje keliama byla dėl teismo sprendimo pripažinimo ar nepripažinimo, vidaus teisę.

4. Jeigu teismo sprendimo pripažinimo klausimas valstybės narės teisme iškeliamas atsitiktinai, minėtas teismas gali jį išspręsti.

22 straipsnis

Teismo sprendimų dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia nepripažinimo pagrindai

Teismo sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia nepripažįstamas, jeigu:

- a) toks pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, kurioje prašoma jį pripažinti, viešajai tvarkai;
- b) jis buvo priimtas neatvykus į teismą, jei bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas atsakovui nebuvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad atsakovas turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, išskyrus tuos atvejus, kai nustatoma, kad atsakovas nedviprasmiškai pritarė teismo sprendimui;
- c) jis yra nesuderinamas su teismo sprendimu, priimtu byloje tarp tų pačių šalių toje valstybėje narėje, kurioje prašoma pripažinti teismo sprendimą; arba
- d) jis yra nesuderinamas su teismo sprendimu, anksčiau priimtu kitoje valstybėje narėje arba ne valstybėje narėje tarp tų pačių šalių, tačiau tik tuo atveju, jeigu ankstesnis teismo sprendimas atitinka būtinas pripažinimo sąlygas valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti.

23 straipsnis

Teismo sprendimų, susijusių su tėvų pareigomis, nepripažinimo pagrindai

Teismo sprendimas, susijęs su tėvų pareigomis, nepripažįstamas, jeigu:

- a) toks pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, kurioje prašoma jį pripažinti, viešajai tvarkai, atsižvelgiant į tai, kas naudingiausia vaikui;
- b) išskyrus skubius atvejus, jis buvo priimtas nesuteikus vaikui galimybės būti išklaustam teisme, pažeidžiant pagrindinius valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti teismo sprendimą, proceso principus;
- c) jis buvo priimtas asmeniui neatvykus į teismą, jeigu neatvykusiam į teismą asmeniui bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas nebuvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad šis asmuo turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, išskyrus tuos atvejus, kai nustatoma, kad toks asmuo nedviprasmiškai pritarė teismo sprendimui;
- d) to paprasčiausiai bet kuris asmuo, teigiantis, kad teismo sprendimas pažeidžia jo tėvų pareigas, jei minėtas teismo sprendimas buvo priimtas pirmiau nurodytam asmeniui nesuteikus galimybės būti išklaustam
- e) jis nesuderinamas su teismo sprendimu, susijusiu su tėvų pareigomis, vėliau priimtu valstybėje narėje, kurioje prašoma pripažinti teismo sprendimą;
- f) jis nesuderinamas su teismo sprendimu, susijusiu su tėvų pareigomis, vėliau priimtu kitoje valstybėje narėje arba ne valstybėje narėje, kurioje yra vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta, tačiau tik tuo atveju, jeigu vėliau priimtas sprendimas atitinka būtinas pripažinimo sąlygas valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti;

arba

- g) jei buvo nesilaikoma 56 straipsnyje nustatytos procedūros.

24 straipsnis

Draudimas peržiūrėti kilmės valstybės narės teismo jurisdikciją

Kilmės valstybės narės teismo jurisdikcija negali būti peržiūrima. Tikrinimas, ar tai atitinka viešąją tvarką, kaip nurodyta 22 straipsnio a punkte ir 23 straipsnio a punkte, negali būti taikomas jurisdikcijos taisyklėms, išdėstytoms 3–14 straipsniuose.

25 straipsnis

Taikytinos teisės skirtumai

Pripažinti teismo sprendimą negali būti atsisakyta dėl to, kad pagal valstybės narės, kurioje prašoma sprendimą pripažinti, teisę remiantis tais pačiais faktais neleidžiama santuokos nutraukti, gyventi skyrium ar santuoką pripažinti negaliojančia.

26 straipsnis

Draudimas peržiūrėti teismo sprendimą iš esmės

Teismo sprendimas jokiais aplinkybėmis negali būti peržiūrimas iš esmės.

27 straipsnis

Bylos sustabdymas

1. Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, teismas gali bylos nagrinėjimą sustabdyti, jeigu teismo sprendimas buvo apskūstas apeliacine tvarka.
2. Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti Airijoje arba Jungtinėje Karalystėje priimtą teismo sprendimą, teismas gali bylos nagrinėjimą sustabdyti, jeigu kilmės valstybėje narėje sprendimo vykdymas sustabdomas dėl apeliacinio skundo.

2 SKIRSNIS

Prašymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu

28 straipsnis

Vykdytini teismo sprendimai

1. Valstybėje narėje priimtas ir joje vykdytinas bei įteiktas teismo sprendimas dėl tėvų pareigų vaikui yra vykdomas kitoje valstybėje narėje tada, kai suinteresuotos šalies prašymu jis buvo pripažintas joje vykdytinu.
2. Vis dėlto, Jungtinėje Karalystėje, toks sprendimas vykdomas Anglijoje ir Velse, Škotijoje ar Šiaurės Airijoje, kai bet kurios suinteresuotos šalies prašymu jis buvo užregistruotas vykdyti toje Jungtinės Karalystės dalyje.

29 straipsnis

Vietinių teismų jurisdikcija

1. Prašymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu paduodamas teismui, esančiam sąraše, kurį kiekviena valstybė narė praneša Komisijai pagal 68 straipsnį.
2. Vietinė jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į asmens, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinę gyvenamąją vietą arba pagal bet kurio vaiko, su kuriuo susijęs minėtas prašymas, nuolatinę gyvenamąją vietą.

Jeigu vykdymo valstybėje narėje nėra vienos iš pirmoje pastraipoje nurodytų vietų nėra, vietinė jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į sprendimo vykdymo vietą.

30 straipsnis

Vykdymo tvarka

1. Prašymo padavimo tvarką reglamentuoja vykdymo valstybės narės teisė.
2. Pareiškėjas privalo nurodyti įteikimo adresą, esantį teismo, į kurį kreipiamasi, jurisdikcijoje. Tačiau, jeigu vykdymo valstybės narės teisė nenumato nurodyti tokį adresą, pareiškėjas paskiria atstovą *ad litem*.
3. Prie prašymo pridedami 37 ir 39 straipsniuose nurodyti dokumentai.

31 straipsnis

Teismo sprendimas

1. Teismas, į kurį kreipiamasi su prašymu, sprendimą priima nedelsdamas. Nei asmuo, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nei vaikas šiame bylos nagrinėjimo etape neturi teisės paduoti jokių teikimų dėl prašymo.
2. Prašymas gali būti atmestas tik dėl vienos iš priežasčių, nurodytų 22, 23 ir 24 straipsniuose.
3. Teismo nutarimas jokiais aplinkybėmis negali būti peržiūrimas iš esmės.

32 straipsnis

Pranešimas apie teismo sprendimą

Atitinkamas teismo pareigūnas vykdymo valstybės narės teisės nustatyta tvarka nedelsdamas praneša pareiškėjui apie sprendimą, priimtą dėl prašymo.

33 straipsnis

Sprendimo apskundimas

1. Bet kuri šalis gali apeliacine tvarka apskusti sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu.
2. Apeliacinis skundas paduodamas teismui, esančiam sąraše, kurį kiekviena valstybė narė praneša Komisijai pagal 68 straipsnį.
3. Apeliacinis skundas nagrinėjamas laikantis taisyklių, reglamentuojančių prieštaraujančių klausimų nagrinėjimo tvarką.
4. Jeigu pareiškėjas paduoda apeliacinį skundą dėl sprendimo paskelbimo vykdytinu, šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, kviečiama atvykti į apeliacinį teismą. Minėtam asmeniui neatvykus, taikomos 18 straipsnio nuostatos.
5. Apeliacinis skundas dėl sprendimo paskelbimo vykdytinu turi būti paduotas per vieną mėnesį nuo jo įteikimo. Jeigu šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei valstybė narė, kurioje sprendimas buvo paskelbtas vykdytinu, terminas apeliaciniam skundui paduoti yra du mėnesiai ir skaičiuojamas nuo įteikimo

minėtai šaliai asmeniškai arba pristatymo į jos gyvenamąją vietą dienos. Laikotarpis negali būti pratęstas dėl atstumo.

34 straipsnis

Apeliaciniai teismai ir užginčijimo priemonės

Teismo sprendimas dėl apeliacinio skundo gali būti užginčytas tik sąraše, kurį kiekviena valstybė narė praneša Komisijai pagal 68 straipsnį, nurodytais procesiniais veiksmais.

35 straipsnis

Bylos sustabdymas

1. Teismas, kuriam pagal 33 arba 34 straipsnius paduodamas apeliacinis skundas, šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, prašymu gali sustabdyti bylą, jeigu kilmės valstybėje narėje buvo paduotas paprastas apeliacinis skundas arba jeigu terminas apeliaciniam skundui paduoti dar nesibaigė. Pastaruoju atveju teismas gali nurodyti terminą, per kurį turi būti paduotas apeliacinis skundas.
2. Jeigu teismo sprendimas buvo priimtas Airijoje arba Jungtinėje Karalystėje, bet kurios formos apeliacinis skundas, paduotas kilmės valstybėje narėje, pagal šio straipsnio 1 dalį laikomas paprastu apeliaciniu skundu.

36 straipsnis

Dalinis vykdymas

1. Jeigu priimtas teismo sprendimas susijęs su keliomis bylomis, bet ne visoms gali būti vykdomas, teismas leidžia jį vykdyti vienos ar kelių tokių bylų atžvilgiu.
2. Pareiškėjas gali prašyti teismo sprendimą vykdyti iš dalies.

3 SKIRSNIS

Nuostatos, bendros 1 ir 2 skirsniams

37 straipsnis

Dokumentai

1. Šalis, kuri kreipiasi dėl teismo sprendimo pripažinimo, užginčijimo ar jo paskelbimo vykdytinu, turi pateikti:
 - a) teismo sprendimo kopiją, atitinkančią jos autentiškumo nustatymo sąlygas;ir
 - b) 39 straipsnyje nurodytą pažymėjimą.
2. Be to, jei sprendimas priimamas šaliai neatvykus į teismą, šalis, kuri kreipiasi dėl teismo sprendimo pripažinimo ar paskelbimo vykdytinu, turi pateikti:

- a) dokumento, patvirtinančio, kad neatvykusiai šaliai bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas buvo įteiktas, originalą arba patvirtintą kopiją;

arba

- b) bet kurią dokumentą, nurodantį, kad atsakovas nedviprasmiškai pritarė teismo sprendimui.

38 straipsnis

Dokumentų nepateikimas

1. Nepateikus 37 straipsnio 1 dalies b punkte arba to straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų, teismas gali nustatyti jų pateikimo terminą, priimti lygiaverčius dokumentus arba, jeigu teismas mano turįs pakankamai informacijos, apsieiti be minėtų dokumentų.
2. Jeigu teismas to reikalauja, turi būti pateiktas pirmiau nurodytų dokumentų vertimas. Vertimą turi patvirtinti asmuo, turintis teisę tai atlikti vienoje iš valstybių narių.

39 straipsnis

Teismo sprendimų dėl santuokos pažymėjimas ir teismo sprendimų dėl tėvų pareigų pažymėjimas

Kilmės valstybės narės kompetentingas teismas ar institucija suinteresuotos šalies prašymu išduoda pažymėjimą, parengtą pagal I priede (teismo sprendimai dėl santuokos) arba II priede (teismo sprendimai dėl tėvų pareigų) nurodytą tipinę formą.

4 SKIRSNIS

Tam tikrų teismo sprendimų dėl bendravimo teisių ir tam tikrų teismo sprendimų, reikalaujančių sugrąžinti vaiką, vykdytinumas

40 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis skirsnis taikomas:
 - a) bendravimo teisėmsir
 - b) vaiko sugrąžinimui, susijusiam su teismo sprendimu, priimtu pagal 11 straipsnio 8 dalį.
2. Šio skirsnio nuostatos neužkerta kelio tėvų pareigų turėtojui siekti teismo sprendimo pripažinimo ir vykdymo pagal šio skyriaus 1 ir 2 skirsnių nuostatas.

41 straipsnis

Bendravimo teisės

1. 40 straipsnio 1 dalyje nurodytos bendravimo teisės, suteiktos valstybėje narėje priimtu vykdytinu teismo sprendimu, yra pripažįstamos ir vykdomos kitoje valstybėje narėje

nereikalaujant skelbti vykdytinu ir be galimybės ginčyti jo pripažinimą, jei tas teismo sprendimas buvo patvirtintas pažymėjimu kilmės valstybėje narėje pagal šio straipsnio 2 dalį.

Net jei nacionalinė teisė nenustato teismo sprendimo, suteikiančio bendravimo teises, vykdymo teisės aktų nustatyta tvarka, kilmės teismas gali paskelbti teismo sprendimą vykdytinu, nepaisydamas jokio apeliacinio skundo.

2. Kilmės valstybės narės teisėjas išduoda šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pažymėjimą, naudodamas III priedo tipinę formą (bendravimo teisių pažymėjimas) tik jeigu:

- a) kai teismo sprendimas buvo priimtas asmeniui neatvykus į teismą, neatvykusiam į teismą asmeniui bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas buvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad šis asmuo turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, arba tam asmeniui tas dokumentas buvo įteiktas, bet nesilaikant šių sąlygų, vis tiek nustatoma, kad toks asmuo nedviprasmiškai pritarė teismo sprendimui;
 - b) visoms suinteresuotoms šalims buvo suteikta galimybė būti išklaustyoms;
- ir
- c) vaikui buvo suteikta galimybė būti išklaustytam, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jo amžiaus ar brandumo laipsnio.

Pažymėjimas užpildomas teismo sprendimo kalba.

3. Jei bendravimo teisės yra susijusios su tarpvalstybine situacija priimant teismo sprendimą, pažymėjimas išduodamas *ex officio*, kai teismo sprendimas tampa vykdytinu, net jei tik laikinai. Jei situacija vėliau įgyja tarpvalstybinį pobūdį, pažymėjimas išduodamas vienos iš šalių prašymu.

42 straipsnis

Vaiko sugražinimas

1. 40 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas vaiko sugražinimas, pareikalautas valstybėje narėje priimtu vykdytinu teismo sprendimu, yra pripažįstamas ir vykdomas kitoje valstybėje narėje nereikalaujant jo skelbti vykdytinu ir be galimybės ginčyti jo pripažinimą, jei tas teismo sprendimas buvo patvirtintas pažymėjimu kilmės valstybėje narėje pagal šio straipsnio 2 dalį.

Net jei nacionalinė teisė nenustato teismo sprendimo, reikalaujančio vaiko sugražinimo, minėto 11 straipsnio b punkto 8 papunktyje, vykdymo įstatymo nustatyta tvarka, kilmės teismas gali paskelbti teismo sprendimą vykdytinu, nepaisydamas jokio apeliacinio skundo.

2. Kilmės valstybės narės teisėjas, priėmęs 40 straipsnio 1 dalies punkte nurodytą teismo sprendimą, išduoda šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pažymėjimą tik tuo atveju, jeigu:

- a) vaikui buvo suteikta galimybė būti išklaustytam, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jo amžiaus ar brandumo laipsnio;
- b) šalims buvo suteikta galimybė būti išklaustyoms; ir
- c) teismas, priimdamas savo sprendimą, atsižvelgė į priežastis ir įrodymus, kuriais grindžiama nutartis pagal 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsnį.

Jei teismas arba kuri nors kita institucija imasi priemonių užtikrinti vaiko apsaugą jį gražinus į jo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę, pažymėjime tokios priemonės išsamiai nurodomos.

Kilmės valstybės narės teisėjas tą pažymėjimą išduoda savo iniciatyva, naudodamas tipinę IV priedo formą (vaiko(-ų) sugražinimo pažymėjimas).

Pažymėjimas užpildomas teismo sprendimo kalba.

43 straipsnis

Pažymėjimo ištaisymas

1. Be kokiam pažymėjimo ištaisymui taikytina kilmės valstybės narės teisė.
2. Pažymėjimo išdavimas pagal 41 straipsnio 1 dalį arba 42 straipsnio 1 dalį negali būti apskūstas.

44 straipsnis

Pažymėjimo galiojimas

Pažymėjimas galioja tik tol, kol teismo sprendimas yra vykdytinas.

45 straipsnis

Dokumentai

1. Teismo sprendimo vykdymo prašanti šalis pateikia:
 - a) teismo sprendimo kopiją, atitinkančią jos autentiškumo nustatymo sąlygas;ir
 - b) 41 straipsnio 1 dalyje arba 42 straipsnio 1 dalyje nurodytą pažymėjimą.
2. Šiame straipsnyje,
 - prie 41 straipsnio 1 dalyje nurodyto pažymėjimo pridedamas 12 punkto, susijusio su nuostatomis dėl naudojimosi bendravimo teise, vertimas;
 - prie 42 straipsnio 1 dalyje nurodyto pažymėjimo pridedamas 14 punkto, susijusio su priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant užtikrinti vaiko sugrąžinimą, įgyvendinimo tvarkos, vertimas.

Vertimas pateikiamas vykdymo valstybės narės oficialiaja kalba ar viena iš oficialiųjų kalbų arba bet kuria kita kalba, kuri vykdymo valstybei narei yra aiškiai priimtina. Vertimą patvirtina asmuo, turintis teisę tai daryti vienoje iš valstybių narių.

5 SKIRSNIS

Autentiški dokumentai ir susitarimai

46 straipsnis

Dokumentai, oficialiai parengti arba registruoti kaip autentiški dokumentai ir vykdytini vienoje valstybėje narėje, taip pat šalių susitarimai, kurie yra vykdytini valstybėje narėje, kurioje jie buvo sudaryti, yra pripažįstami ir skelbiami vykdytiniais tomis pačiomis sąlygomis kaip teismo sprendimais.

6 SKIRSNIS

Kitos nuostatos

47 straipsnis

Vykdyto tvarka

1. Vykdyto tvarką reglamentuoja vykdyto valstybės narės teisė.
2. Bet kuris kitos valstybės narės teismo sprendimas, priimtas ir paskelbtas vykdytinu pagal 2 skirsnį arba patvirtintas pažymėjimu pagal 41 straipsnio 1 dalį arba 42 straipsnio 1 dalį, yra vykdytinas kitoje valstybėje narėje tomis pačiomis sąlygomis, lyg jis būtų priimtas toje valstybėje narėje.

Atskirais atvejais teismo sprendimas, patvirtintas pažymėjimu pagal 41 straipsnio 1 dalį ar 42 straipsnio 1 dalį, negali būti vykdytinas, jei jis nesuderinamas su paskesniu vykdytinu teismo sprendimu.

48 straipsnis

Naudojimosi bendravimo teisėmis praktiniai nurodymai

1. Vykdyto valstybės narės teismai gali duoti praktinių nurodymų dėl naudojimosi bendravimo teisėmis organizavimo, jei valstybės narės teismų, turinčių jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, sprendime reikalingų nurodymų nėra arba jie yra nepakankami, ir jei gerbiami esminiai šio teismo sprendimo elementai.
2. Pagal šio straipsnio 1 dalį duoti praktiniai nurodymai nebetaikomi pagal valstybės narės teismų, turinčių jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, vėlesnį sprendimą.

49 straipsnis

Išlaidos

Šio skyriaus nuostatos, išskyrus 4 skirsnį, taip pat taikomos nustatant išlaidų dydį ir proceso pagal šį reglamentą išlaidas bei bet kurios nutarties dėl tokių išlaidų vykdymui.

50 straipsnis

Teisinė pagalba

Pareiškėjas, kuris kilmės valstybėje narėje pasinaudojo visa ar daline teisine pagalba arba atleidimu nuo teismo išlaidų apmokėjimo, turi teisę procesiniuose veiksmuose, numatytuose 21, 28, 41, 42 ir 48 straipsniuose, naudotis vykdyto valstybės teisėje nustatyta palankiausia teisine pagalba arba didžiausiu atleidimu nuo teismo išlaidų apmokėjimo.

51 straipsnis

Garantija, įsipareigojimas arba užstatas

Jokios garantijos, įsipareigojimo ar užstato nereikalaujama iš šalies, kuri vienoje valstybėje narėje kreipiasi dėl kitoje valstybėje narėje priimto sprendimo vykdymo, šiais pagrindais:

- a) jo ar jos nuolatinė gyvenamoji vieta nėra valstybėje narėje, kurioje prašoma vykdyti teismo sprendimą; arba
- b) jis ar ji yra užsienio šalies pilietis arba jei sprendimą prašoma vykdyti Jungtinėje Karalystėje ar Airijoje, jo arba jos nuolatinė gyvenamoji vieta yra vienoje iš šių valstybių narių.

52 straipsnis

Legalizavimas ar kitas panašus formalumas

37, 38 ir 45 straipsniuose nurodytų dokumentų arba *ad litem* atstovo paskyrimo dokumentų nereikia legalizuoti ar atlikti kitų panašių formalumų.

IV SKYRIUS

**CENTRINIŲ INSTITUCIJŲ BENDRADARBIAVIMAS SU TĖVŲ PAREIGOMIS
SUSIJUSIOSE BYLOSE**

53 straipsnis

Paskyrimas

Kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar daugiau centrinių institucijų padėti taikyti šį reglamentą ir nurodo kiekvienos iš jų geografinę ar funkcinę jurisdikciją. Jei valstybė narė paskiria daugiau nei vieną centrinę instituciją, pranešimai paprastai siunčiami tiesiogiai atitinkamai jurisdikciją turinčiai institucijai. Kai pranešimas siunčiamas jurisdikcijos neturinčiai institucijai, pastaroji yra atsakinga už jo persiuntimą jurisdikciją turinčiai institucijai ir informavimą apie tai.

54 straipsnis

Bendrosios funkcijos

Centrinės institucijos perduoda informaciją apie nacionalinę teisę ir procedūras bei imasi priemonių tobulinti šio reglamento taikymą ir stiprinti savitarpio bendradarbiavimą. Šiam tikslui naudojamosi Sprendimu Nr. 2001/470 įkurtu Europos teisminių tinklų civilinėse ir komercinėse bylose.

55 straipsnis

Bendradarbiavimas konkrečiose bylose, susijusiose su tėvų pareigomis

Centrinės institucijos kitos valstybės narės centrinės institucijos arba tėvų pareigų turėtojo prašymu bendradarbiauja konkrečiose bylose siekdamos šio reglamento tikslų. Dėl to jos, veikdamos tiesiogiai arba per valdžios institucijas ar kitas įstaigas, imasi atitinkamų priemonių pagal tos valstybės narės teisę asmens duomenų apsaugos reikaluose:

- a) rinkti informaciją ir keisti informacija:
 - i) apie vaiko padėtį;
 - ii) apie visas atliekamas procedūras; arba

- iii) dėl vaiko priimtus sprendimus;
- b) teikti informaciją ir pagalbą tėvų pareigų turėtojams, siekiantiems sprendimų pripažinimo ir vykdymo jų teritorijoje, ypač dėl bendravimo teisių ir vaiko sugrąžinimo;
- c) lengvinti komunikaciją tarp teismų, ypač taikant 11 straipsnio 6 ir 7 dalis bei 15 straipsnį;
- d) teikti informaciją ir pagalbą, reikalingą teismams taikant 56 straipsnį; ir
- e) padėti tėvų pareigų turėtojams susitarti tarpininkaujant ar kitomis priemonėmis ir lengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą šiuo tikslu.

56 straipsnis

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje narėje

1. Tais atvejais, kai jurisdikciją turintis teismas pagal 8–15 straipsnius svarsto vaiko įkurdinimą į globos instituciją ar šeimą ir tas įkurdinimas turi vykti kitoje valstybėje narėje, pirmiausia jis turi konsultuotis su pastarosios valstybės narės, kurioje valdžios institucijos įsikišimas toje valstybėje narėje yra reikalingas savose bylose dėl vaiko įkurdinimo, centrine institucija ar kita jurisdikciją turinčia institucija.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sprendimas dėl vaiko įkurdinimo gali būti daromas prašančioje valstybėje, jei prašomosios valstybės kompetentinga institucija sutinka dėl to skyrimo.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto konsultavimosi ar sutikimo davimo tvarką reglamentuoja prašomosios valstybės nacionalinė teisė.
4. Kai jurisdikciją pagal 8–15 straipsnius turinti institucija skiria vaiką į šeimą ir kai toks įkurdinimas turi vykti kitoje valstybėje narėje ir kai valdžios institucijos įsikišimo nereikia toje valstybėje narėje savose bylose dėl vaiko įkurdinimo, ji praneša apie tai centrinei institucijai ar kitai jurisdikciją turinčiai institucijai pastarojoje valstybėje.

57 straipsnis

Veikimo būdas

1. Kiekvienas tėvų pareigų turėtojas savo gyvenamosios vietos valstybės narės centrinei institucijai arba valstybės narės, kurioje vaikas turi nuolatinę gyvenamąją vietą ar yra, centrinei institucijai gali pateikti 55 straipsnyje nurodytą pagalbos prašymą. Apskritai prašyme nurodoma visa turima informacija, reikalinga jam įvykdyti. Jei pagalbos prašymas yra susijęs su teismo sprendimo dėl tėvų pareigų, patenkančio į šio reglamento taikymo sritį, pripažinimo ar vykdymo, tėvų pareigų turėtojas prideda 39 straipsnyje, 41 straipsnio 1 dalyje arba 42 straipsnio 1 dalyje nustatytus pažymėjimus.
2. Valstybės narės praneša Komisijai, kokia oficialioji Europos institucijų kalba ar kalbos, išskyrus savąją, perduodant kokią informaciją centrinei institucijai yra priimtina
3. Centrinę institucijų pagal 55 straipsnį teikiama pagalba yra nemokama.
4. Kiekviena centrinė institucija pati padengia savo išlaidas.

58 straipsnis

Susitikimai

1. Kad šį reglamentą būtų lengviau įgyvendinti, centrinių institucijų vadovai reguliariai dalyvauja bendruose susitikimuose.
2. Šie susitikimai šaukiami pagal Sprendimą Nr. 2001/470/EB, sukuriantį Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose.

V SKYRIUS

SĄSAJOS SU KITAIŠ DOKUMENTAIS

59 straipsnis

Sąsaja su kitais dokumentais

1. Pagal 60, 63 ir 64 straipsnių bei šio straipsnio 2 dalies nuostatas šis reglamentas pakeičia jo įsigaliojimo metu valstybėse narėse galiojančias konvencijas, sudarytas tarp dviejų ar daugiau valstybių narių ir susijusias su bylomis, kurias reglamentuoja šis reglamentas.
2.
 - a) Suomija ir Švedija turi galimybę pareikšti, kad 1931 m. vasario 6 d. Konvencija, sudaryta tarp Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos, apimanti tarptautinės privatinės teisės nuostatas dėl santuokos, įvaikinimo ir globos, kartu su jos Baigiamuoju protokolu santykiuose tarp šių šalių visai ar iš dalies bus taikoma vietoj šio reglamento reikalavimų. Minėti pareiškimai pridedami prie šio reglamento ir paskelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Minėtos valstybės narės bet kuriuo metu juos gali visai ar iš dalies atšaukti.
 - b) Sąjungos piliečiai neturi būti diskriminuojami dėl pilietybės.
 - c) Jurisdikcijos normos, dėl kurių a punkte nurodytos valstybės narės rengiasi ateityje priimti kokius nors susitarimus, susijusius su bylomis, kurioms taikomas šis reglamentas, turi atitikti šiame reglamente nustatytas jurisdikcijos normas.
 - d) Teismo sprendimai, priimti bet kurioje Šiaurės valstybėje, pateikusioje a punkte nurodytus pareiškimus pagal teismo jurisdikciją, atitinkančią vieną iš II skyriuje nustatytų jurisdikcijų, kitose valstybėse narėse pripažįstami ir vykdomi pagal III skyriuje nustatytas taisykles.
3. Valstybės narės Komisijai siunčia:
 - a) 2 dalies a ir c punktuose nurodytų susitarimų ir juos įgyvendinančių vienodų teisės aktų kopiją;
 - b) visus minėtų susitarimų ar vienodų teisės aktų denonsavimus arba pakeitimus.

60 straipsnis

Sąsaja su tam tikromis daugiašalėmis konvencijomis

Santykiuose tarp valstybių narių šis reglamentas pakeičia toliau išvardytas konvencijas tiek, kiek jos susijusios su bylomis, kurioms taikomas šis reglamentas:

- a) 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvenciją dėl valdžios institucijų įgaliojimų ir taikytinos teisės nepilnamečių apsaugos srityje;
- b) 1967 m. rugsėjo 8 d. Liuksemburgo konvenciją dėl sprendimų, susijusių su santuokų galiojimu, pripažinimo;

- c) 1970 m. birželio 1 d. Hagos konvenciją dėl santuokos nutraukimo ir gyvenimo skyrium pripažinimo;
 - d) 1980 m. gegužės 20 d. Europos konvenciją dėl sprendimų, susijusių su vaikų globa, pripažinimo ir vykdymo bei vaikų globos atnaujinimo;
- ir
- e) 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvenciją dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų.

61 straipsnis

Sąsaja su 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje

Kalbant apie sąsają su 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje, šis reglamentas taikomas:

- a) jeigu atitinkamo vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybės narės teritorijoje;
- b) kalbant apie valstybės narės teismo priimto sprendimo pripažinimą ir vykdymą kitos valstybės narės teritorijoje, net jeigu atitinkamo vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra trečiosios valstybės, kuri yra minėtos konvencijos susitariančioji šalis, teritorijoje.

62 straipsnis

Galiojimo apimtis

1. Byloms, kurioms netaikomas šis reglamentas, ir toliau galioja 59 straipsnio 1 dalyje, 60 ir 61 straipsniuose nurodyti susitarimai ir konvencijos.
2. 60 straipsnyje minėtos konvencijos, ypač 1980 m. Hagos konvencija, ir toliau galioja tarp valstybių narių, kurios yra jų šalys, atsižvelgiant į 60 straipsnį.

63 straipsnis

Sutartys su Šventuoju Sostu

1. Šis reglamentas taikomas nepažeidžiant Tarptautinės sutarties (konkordato) tarp Šventojo Sosto ir Portugalijos, pasirašytos Vatikano mieste 1940 m. gegužės 7 d.
2. Bet kuris sprendimas dėl santuokos negaliojimo, priimtas pagal šio straipsnio 1 dalyje nurodytą tarptautinę sutartį, valstybėse narėse pripažįstamas pagal III skyriaus 1 skirsnyje nustatytas sąlygas.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išvardytos nuostatos taip pat taikomos šioms su Šventuoju Sostu sudarytomis tarptautinėms sutartims (konkordatams):
 - a) 1929 m. vasario 11 d. tarp Italijos ir Šventojo Sosto sudarytam *Concordato lateranense*, kuris buvo pakeistas susitarimu su papildomu Protokolu, pasirašytu Romoje 1984 m. vasario 18 d.;
 - b) 1979 m. sausio 3 d. Šventojo Sosto ir Ispanijos susitarimui dėl teisinių reikalų.
4. Pripažįstant šio straipsnio 2 dalyje numatytus sprendimus, Italijoje arba Ispanijoje gali būti taikomos tokios pat procedūros ir tokie pat patikrinimai, kokie taikomi bažnytinių teismų

sprendimams, priimtiems pagal šio straipsnio 3 dalyje nurodytas tarptautines sutartis, sudarytas su Šventuoju Sostu.

5. Valstybės narės išsiunčia Komisijai:

- a) tarptautinių sutarčių, nurodytų šio straipsnio 1 ir 3 dalyse, kopiją;
- b) bet kokius šių tarptautinių sutarčių denonsavimus ar jų pakeitimus.

VI SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

64 straipsnis

1. Šio reglamento nuostatos taikomos tik iškeltoms byloms, dokumentams, tinkamai parengtiems arba užregistruotiems kaip autentiški dokumentai, ir šalių susitarimams, sudarytiems po jo taikymo datos pagal 72 straipsnį.

2. Teismo sprendimai, priimti po šio reglamento taikymo datos bylose, iškeltose prieš tą datą, bet po Reglamento (EB) Nr. 1347/2000 įsigaliojimo datos, pripažįstami ir vykdomi pagal šio reglamento III skyriaus nuostatas, jeigu jurisdikcija buvo pagrįsta pagal taisykles, atitinkančias arba šio reglamento II skyriuje, arba Reglamente (EB) Nr. 1347/2000, arba bylos iškėlimo metu galiojusioje konvencijoje, sudarytoje tarp kilmės valstybės narės ir valstybės narės, į kurią kreipiamasi, nustatytas taisykles.

3. Teismo sprendimai, priimti prieš šio reglamento taikymo datą bylose, iškeltose įsigaliojus Reglamentui (EB) Nr. 1347/2000, pripažįstami ir vykdomi pagal šio reglamento III skyriaus nuostatas, jeigu jie susiję su santuokos nutraukimu, gyvenimu skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimu negaliojančia arba tėvų pareigomis abiejų sutuoktinių vaikams nagrinėjant šias santuokos bylas.

4. Teismo sprendimai, priimti prieš šio reglamento taikymo datą, bet po Reglamento (EB) Nr. 1347/2000 įsigaliojimo datos, bylose, iškeltose prieš Reglamento (EB) Nr. 1347/2000 įsigaliojimo datą, pripažįstami ir vykdomi pagal šio reglamento III skyriaus nuostatas, jeigu jie susiję su santuokos nutraukimu, gyvenimu skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimu negaliojančia arba tėvų pareigomis abiejų sutuoktinių vaikams nagrinėjant šias santuokos bylas ir jeigu jurisdikcija buvo pagrįsta pagal taisykles, atitinkančias arba šio reglamento II skyriuje, arba Reglamente (EB) Nr. 1347/2000, arba bylos iškėlimo metu galiojusioje konvencijoje, sudarytoje tarp kilmės valstybės narės ir valstybės narės, į kurią kreipiamasi, nustatytas taisykles.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65 straipsnis

Peržiūrėjimas

Ne vėliau kaip iki 2012 m. sausio 1 d. ir kas penkerius metus po šios datos Komisija, remdamasi valstybių narių pateikta informacija, Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia ataskaitą apie šio reglamento taikymą. Prireikus prie ataskaitos pridedami pakeitimų pasiūlymai.

66 straipsnis

Dvi ar daugiau teisinių sistemų taikančios valstybės narės

Kai valstybės narės skirtinguose teritoriniuose vienetuose galioja dvi ar daugiau teisės sistemų arba du ar daugiau taisyklių rinkinių, susijusių su bylomis, kurioms taikomas šis reglamentas:

- a) bet kuri nuoroda į nuolatinę gyvenamąją vietą toje valstybėje narėje laikoma nuoroda į nuolatinę gyvenamąją vietą teritoriniame vienetą;
- b) bet kuri nuoroda į pilietybę arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę, į nuolatinę gyvenamąją vietą, yra nuoroda į tos valstybės narės teisėje nurodytą teritorinį vienetą;
- c) bet kuri nuoroda į valstybės narės instituciją yra nuoroda į teritorinio vieneto toje valstybėje, kuri yra susijusi, instituciją;
- d) bet kuri nuoroda į prašomosios valstybės narės taisykles yra nuoroda į teritorinio vieneto, kuriame taikoma jurisdikcija, pripažinimas ar vykdymas, taisykles.

67 straipsnis

Informacija apie centrinės institucijas ir priimtinas kalbas

Valstybės narės per tris mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo Komisijai praneša:

- a) centrinių institucijų, paskirtų pagal 53 straipsnį, pavadinimus, adresus ir informacijos perdavimo būdus;
- b) kalbas, priimtinas perduodant informaciją centrinėms institucijoms pagal 57 straipsnio 2 dalį; ir
- c) kalbas, priimtinas bendravimo teisių pažymėjimams pagal 45 straipsnio 2 dalį.

Valstybės narės Komisijai praneša apie bet kuriuos šios informacijos pasikeitimus.

Komisija padaro šią informaciją viešai prieinama.

68 straipsnis

Informacija apie teismus ir žalos atlyginimo procedūras

Valstybės narės perduoda Komisijai 21, 29, 33 ir 34 straipsniuose nurodytų teismų ir žalos atlyginimo procedūrų sąrašus bei jų pakeitimus.

Komisija atnaujina šią informaciją ir padaro ją viešai prieinama paskelbdama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba bet kuriuo kitu būdu.

69 straipsnis

Priedų pakeitimai

IV-V prieduose pateiktų tipinių formų pakeitimai priimami 70 straipsnio 2 dalyje nurodyta konsultavimosi tvarka.

70 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai.
3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

71 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1347/2000 panaikinimas

1. Nuo šio reglamento taikymo dienos Reglamentas (EB) Nr. 1347/2000 panaikinamas.
2. Bet kuri nuoroda į Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000 turi būti suprantama kaip nuoroda į šį reglamentą pagal V priedo lyginamąją lentelę.

72 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja 2004 m. rugpjūčio 1 d.

Šis reglamentas taikomas nuo 2005 m. kovo 1 d., išskyrus 67, 68, 69 ir 70 straipsnius, kurie taikomi nuo 2004 m. rugpjūčio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse pagal Europos bendrijos steigimo sutartį.

Priimta Briuselyje, 2003 m. lapkričio 27 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

R. CASTELLI

I PRIEDAS

**33 STRAIPSNYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL TEISMO SPRENDIMŲ
SANTUOKOS BYLOSE (¹)**

1. Kilmės valstybė narė
2. Pažymėjimą išduodantis teismas ar institucija
 - 2.1. Pavadinimas
 - 2.2. Adresas
 - 2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas
3. Santuoka
 - 3.1. Žmona
 - 3.1.1. Vardas, pavardė
 - 3.1.2. Adresas
 - 3.1.3. Šalis ir gimimo vieta
 - 3.1.4. Gimimo data
 - 3.2. Vyras
 - 3.2.1. Vardas, pavardė
 - 3.2.2. Adresas
 - 3.2.3. Šalis ir gimimo vieta
 - 3.2.4. Gimimo data
 - 3.3. Šalis ir vieta (jei yra), kur buvo sudaryta santuoka, ir santuokos data
 - 3.3.1. Santuokos registravimo šalis
 - 3.3.2. Santuokos registravimo vieta (jei yra)
 - 3.3.3. Santuokos data
4. Sprendimą priėmęs teismas
 - 4.1. Teismo pavadinimas
 - 4.2. Teismo adresas
5. Teismo sprendimas
 - 5.1. Data
 - 5.2. Registracijos numeris
 - 5.3. Teismo sprendimo rūšis
 - 5.3.1. Santuokos nutraukimas
 - 5.3.2. Santuokos pripažinimas negaliojančia
 - Gyvenimas skyriumi (separacija)
 - 5.4. Ar teismo sprendimas buvo priimtas šaliai neatvykus į teismą?

(¹) 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000.

5.4.1. Ne

5.4.2. Taip (¹)

6. Šalių, kurioms buvo suteikta teisinė pagalba, vardai ir pavardės

7. Ar pagal kilmės valstybės narės teisę teismo sprendimas gali būti toliau apskūstas?

7.1. Ne

7.2. Taip

8. Valstybėje narėje priimto teismo sprendimo įsiteisėjimo data

8.1. Santuokos nutraukimas

8.2. Gyvenimas skyrium

Parengta(vieta), (data)

Parašas ir (arba) spaudas

(¹) Turi būti pridėti 37 straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai.

II PRIEDAS

39 STRAIPSNYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL TEISMO SPRENDIMŲ DĖL TĖVŲ PAREIGŲ ⁽¹⁾

1. Kilmės valstybė narė
2. Pažymėjimą išduodantis teismas ar institucija
 - 2.1. Pavadinimas
 - 2.2. Adresas
 - 2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas
3. Bendravimo teises turintis asmuo(-enys)
 - 3.1. Vardas, pavardė
 - 3.2. Adresas
 - 3.3. Gimimo vieta ir data
4. Tėvų pareigų turėtojai, išskyrus minėtus 3 punkte ⁽²⁾
 - 4.1.
 - 4.1.1. Vardas, pavardė
 - 4.1.2. Adresas
 - 4.1.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
 - 4.2.
 - 4.2.1. Vardas, pavardė
 - 4.2.2. Adresas
 - 4.2.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
 - 4.3.
 - 4.3.1. Vardas, pavardė
 - 4.3.2. Adresas
 - 4.3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
5. Sprendimą priėmęs teismas
 - 5.1. Teismo pavadinimas
 - 5.2. Teismo vieta
6. Teismo sprendimas
 - 6.1. Data
 - 6.2. Registracijos numeris
 - 6.3. Ar teismo sprendimas buvo priimtas šaliai neatvykus į teismą?
 - 6.3.1. Ne
 - 6.3.2. Taip ⁽³⁾

(¹) 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000.

(²) Bendros globos atveju asmuo, paminėtas 3 punkte, yra nurodomas ir 4 punkte.

(³) Turi būti pridėti 37 straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai.

7. Vaikai, nurodyti teismo sprendime (¹)

7.1. Vardas, pavardė ir gimimo data

7.2. Vardas, pavardė ir gimimo data

7.3. Vardas, pavardė ir gimimo data

7.4. Vardas, pavardė ir gimimo data

8. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės

9. Vykdyto ir įteikimo patvirtinimas

9.1. Ar pagal kilmės valstybės narės teisę teismo sprendimas yra vykdytinas?

9.1.1. Taip

9.1.2. Ne

9.2. Ar teismo sprendimas buvo įteiktas šaliai, kurios atžvilgiu prašoma jį vykdyti?

9.2.1. Taip

9.2.1.1. Šalies vardas, pavardė

9.2.1.2. Įteikimo data

9.2.2. Ne

10. Konkreti informacija apie teismo sprendimą dėl bendravimo teisių, tais atvejais, kai pagal 28 straipsnį reikalingas „exequatur“. Ši galimybė yra numatyta 40 straipsnio 2 dalyje.

10.1. Naudojimosi bendravimo teisėmis praktinio pobūdžio nurodymai (kaip nurodyta sprendime)

10.1.1. Data ir laikas

10.1.1.2. Pradžia

10.1.1.2. Pabaiga

10.1.2. Vieta

10.1.3. Konkretūs įpareigojimai tėvų pareigų turėtojams

10.1.4. Konkretūs įpareigojimai bendravimo teises turinčiam asmeniui

10.1.5. Bet kurie naudojimuisi bendravimo teisėmis taikomi apribojimai

11. Konkreti informacija apie teismo sprendimus dėl vaiko sugražinimo tais atvejais, kai „exequatur“ procedūra reikalaujama pagal 28 straipsnį. Ši galimybė yra numatyta 40 straipsnio 2 dalyje.

11.1. Teismo sprendimas reikalauja vaiką grąžinti

11.2. Asmuo, kuriam vaikas turi būti grąžintas (kaip nurodyta sprendime)

11.2.1. Vardas, pavardė

11.2.2. Adresas

Parengta(vieta), (data)

Parašas ir (arba) spaudas

(¹) Jei daugiau kaip keturi vaikai, naudokite dar vieną formą.

III PRIEDAS

**41 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL TEISMO
SPRENDIMŲ DĖL BENDRAVIMO TEISIŲ (¹)**

1. Kilmės valstybė narė
2. Pažymėjimą išduodantis teismas ar institucija
 - 2.1. Pavadinimas
 - 2.2. Adresas
 - 2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas
3. Bendravimo teises turintis asmuo(-enys)
 - 3.1. Vardas, pavardė
 - 3.2. Adresas
 - 3.3. Gimimo vieta ir data
4. Tėvų pareigų turėtojai, išskyrus minėtus 3 punkte (²) (³)
 - 4.1.
 - 4.1.1. Vardas, pavardė
 - 4.1.2. Adresas
 - 4.1.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
 - 4.2.
 - 4.2.1. Vardas, pavardė
 - 4.2.2. Adresas
 - 4.2.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
 - 4.3. Kiti
 - 4.3.1. Vardas, pavardė
 - 4.3.2. Adresas
 - 4.3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
5. Sprendimą priėmęs teismas

- 5.1. Teismo pavadinimas
- 5.2. Teismo vieta
- 6. Teismo sprendimas
 - 6.1. Data
 - 6.2. Registracijos numeris

⁽¹⁾ 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000.

⁽²⁾ Bendros globos atveju asmuo, paminėtas 3 punkte, yra nurodomas ir 4 punkte.

⁽³⁾ Kryžiuku pažymėkite langelį, atitinkantį asmenį, kurio atžvilgiu teismo sprendimas turėtų būti vykdomas.

- 7. Vaikai, nurodyti teismo sprendime ⁽¹⁾
 - 7.1. Vardas, pavardė ir gimimo data
 - 7.2. Vardas, pavardė ir gimimo data
 - 7.3. Vardas, pavardė ir gimimo data
 - 7.4. Vardas, pavardė ir gimimo data
- 8. Ar teismo sprendimas vykdytinas kilmės valstybėje narėje?
 - 8.1. Taip
 - 8.2. Ne
- 9. Tais atvejais, kai teismo sprendimas buvo priimtas asmeniui neatvykus į teismą, neatvykusiam į teismą asmeniui bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas buvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad šis asmuo turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, arba tam asmeniui tas dokumentas buvo įteiktas, bet nesilaikant šių sąlygų, vis tiek nustatoma, kad toks asmuo nedviprasmiškai pritarė teismo sprendimui
- 10. Visoms suinteresuotoms šalims buvo suteikta galimybė būti išklausytoms
- 11. Vaikams buvo suteikta galimybė būti išklaustiems, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jų amžiaus ar brandumo laipsnio
- 12. Naudojimosi bendravimo teisėmis praktiniai nurodymai (kaip nurodyta sprendime)
 - 12.1. Data ir laikas
 - 10.1.1.2. Pradžia
 - 10.1.1.2. Pabaiga
 - 12.2. Vieta
 - 12.3. Konkretūs įpareigojimai tėvų pareigų turėtojams
 - 12.4. Konkretūs įpareigojimai bendravimo teises turinčiam asmeniui
 - 12.5. Bet kurie naudojimuisi bendravimo teisėmis taikomi apribojimai

13. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės

Parengta(vieta), (data)

Parašas ir (arba) spaudas

(¹) Jei daugiau kaip keturi vaikai, naudokite dar vieną formą.

III PRIEDAS

**42 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL TEISMO SPRENDIMŲ
DĖL VAIKO SUGRAŽINIMO (¹)**

1. Kilmės valstybė narė
2. Pažymėjimą išduodantis teismas ar institucija
 - 2.1. Pavadinimas
 - 2.2. Adresas
 - 2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas
3. Asmuo, kuriam vaikas turi būti sugražintas (kaip nurodyta teismo sprendime)
 - 3.1. Vardas, pavardė
 - 3.2. Adresas
 - 3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
4. Tėvų pareigų turėtojai (²)
 - 4.1. Motina
 - 4.1.1. Vardas, pavardė
 - 4.1.2. Adresas (jei yra)
 - 4.1.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
 - 4.2. Tėvas
 - 4.2.1. Vardas, pavardė
 - 4.2.2. Adresas (jei yra)

- 4.2.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
- 4.3. Kiti
 - 4.3.1. Vardas, pavardė
 - 4.3.2. Adresas (jei yra)
 - 4.3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
- 5. Atsakovas (jei yra)
 - 5.1. Vardas, pavardė
 - 5.2. Adresas (jei yra)
- 6. Sprendimą priėmęs teismas
 - 6.1. Teismo pavadinimas
 - 6.2. Teismo vieta

⁽¹⁾ 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000.

⁽²⁾ Šis punktas nėra privalomas.

- 7. Teismo sprendimas
 - 7.1. Data
 - 7.2. Registracijos numeris
- 8. Vaikai, nurodyti teismo sprendime ⁽¹⁾
 - 8.1. Vardas, pavardė ir gimimo data
 - 8.2. Vardas, pavardė ir gimimo data
 - 8.3. Vardas, pavardė ir gimimo data
 - 8.4. Vardas, pavardė ir gimimo data
- 9. Teismo sprendimas reikalauja vaiką gražinti
- 10. Ar teismo sprendimas vykdytinas kilmės valstybėje narėje?
 - 10.1. Taip
 - 10.2. Ne
- 11. Vaikams buvo suteikta galimybė būti išklaustiems, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jų amžiaus ar brandumo laipsnio
- 12. Šalims buvo suteikta galimybė būti išklaustytiems
- 13. Teismo sprendimas reikalauja vaiką sugražinti ir teismas, priimdamas sprendimą, atsižvelgė į priežastis ir įrodymus, kuriais grindžiamas nutarimas, priimamas pagal 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų 13 straipsnį

14. Jei reikia, priemonių, kurių teismai ar institucijos ėmėsi, kad užtikrintų vaiko apsaugą jį sugrąžinus į nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę narę, išsamus išdėstymas

15. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės

Parengta(vieta), (data)

Parašas ir (arba) spaudas

(¹) Jei daugiau kaip keturi vaikai, naudokite dar vieną formą.

V PRIEDAS

LYGINAMOJI LENTELĖ SU REGLAMENTU (EB) Nr. 1347/2000

Panaikinti straipsniai	Atitinkami straipsniai naujame tekste	Panaikinti straipsniai	Atitinkami straipsniai naujame tekste
1	1, 2	27	34
2	3	28	35
3	12	29	36
4		30	50
5	4	31	51
6	5	32	37
7	6	33	39
8	7	34	38

9	17	35	52
10	18	36	59
11	16, 19	37	60, 61
12	20	38	62
13	2, 49, 46	39	
14	21	40	63
15	22, 23	41	66
16		42	64
17	24	43	65
18	25	44	68, 69
19	26	45	70
20	27	46	72
21	28	I priedas	68
22	21, 29	II priedas	68
23	30	III priedas	68
24	31	IV priedas	I priedas
25	32	V priedas	II priedas
26	33		

VI PRIEDAS

Švedijos ir Suomijos deklaracijos pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, 59 straipsnio 2 dalies a punktą

Švedijos deklaracija:

Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, 59 straipsnio 2 dalies a punktą Švedija pareiškia, kad 1931 m. vasario 6 d. Konvencija, sudaryta tarp Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos, apimanti

tarptautinės privatinės teisės nuostatas dėl santuokos, įvaikinimo ir globos, kartu su jos Baigiamuoju protokolu santykiuose tarp Švedijos ir Suomijos visa bus taikoma vietoj šio reglamento reikalavimų.

Suomijos deklaracija:

Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinamo Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, 59 straipsnio 2 dalies a punktą Suomija pareiškia, kad 1931 m. vasario 6 d. Konvencija, sudaryta tarp Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos, apimanti tarptautinės privatinės teisės nuostatas dėl santuokos, įvaikinimo ir globos, kartu su jos Baigiamuoju protokolu santykiuose tarp Suomijos ir Švedijos visa bus taikoma vietoj šio reglamento reikalavimų.
